

Կարելի է խորհիլ որ Բարակ Սիւնեաց իշխանութեան տիրանալէ վերջ՝ չվստահեցաւ Սիւնեաց իշխանազուններուն որ երկիրը իր բացակայութեան ատեն կառավարեն, և և խիստ հաւանարար Եռանշահիկ Ստեփաննոսեաններուն յանձնեց իշխանութիւնը: Երբ Բարակի բացակայութեան՝ Բաղայ գաւառ, Գեղարքունիք ապստամբեցան, Արլասաղ Բարակի միացած ճգմեց ապստամբութիւնը: Արդ երբ Բարակ ըստ իւրուեցաւ վերադառնալ Արարական բանակներուն դէմ՝ այն ատեն ապստամբութիւնը վերստին ծայր տուաւ առաջնորդութեամբ Դաւո (Դաւիթ) և Շապուհ զօրավարներու: Ապստամբները սպաննեցին Արլասաղը, ի սուր նիգակաց կոտորեցին զՖերձոր գաւառ և գաւառսն Զուռեաց գիւղնակաշ, զՀակարի և զՏափառ: Ասոնք, հաւանարար, Բերձոր գաւառի ամբողջութեամբ, կը պատկանէին Ստեփաննոսեան Եռանշահիկներուն:

Կազանկատուացի կը շարունակէ: «Եւ դարձեալ ապստամբքն ի Բարանայ դիմադարձ պատերազմաւ ամբացան ի բերդն Գորոզու, կալեալ զգաւառսն ամս տասն և երկու, որք ևն այտօքիկ՝ Վերին Վայկունիք, Բերձոր, Սիսական, Հարանդ, Ամարաս, Պաղկանք, Մխանք, և Տրի գաւառ» (էջ 376):

Հոս ամս տասն և երկու ակներեւ սրխալ կ'երեւի և հաւանարար պէտք է սրբորգրել ամիսս տասն և երկու:

Ապստամբները կ'երեւի տարի մը տէր կը մնան երկրին: Բարակ յաջողած էր արարական բանակները պարտութեան մատնել և վերստին իր ուշադրութիւնը դարձուցած էր Սիւնեաց վրայ: Կազանկատուացի կը վկայէ. «Յետ այնորիկ զսպանողան Արլասաղայ կալեալ մերձաւորացն՝ չարաչար կործանեցին: Եւ Յիսայի անուանեալն Արու Մուսէ՝ այր խաղաղութեան, քեռորդի Արլասաղայ՝ ըմբռնեալ զգաւառսն՝ իշխանացաւ ամենայնի: Եւ ի նոյն ամին էանց Բարան զգետովն Երասիս ի Պարսից, և յԱմարաս գա-

ւառ բնակեցաւ. բան խաղաղութեան սկըսաւ խօսել, զի ի հնազանդութիւն նմա կեցեցն, և զժամադիւտ զղջմամբ ոմանք հնազանդեցան և յետոյ դաւեալք անհնազանդ եղին: Անտի դարձեալ Բարանայ յերկիր իւր ի Պարսս յԱտրպատական՝ և թող զօրավար ոմն Ռոստոմ հանդերձ զօրօք, և ետ նմա հրաման ոչ պատերազմիլ ընդ բերդին (Գորոզու, Յ. Ք.), ալ ի սէր համակել, զի հնազանդեցին: Իսկ Ռոստոմայ անվոյթ արարեալ զպատուէրն Բարանայ՝ ևլ տալ պատերազմ ընդ ամրացելոցն ի բերդին: Յայնժամ ապաւինեալ բերդեցեացն ի զօրութիւնն Քրիստոսի՝ զխաչս և զսրբոց նշխարս ընդդէմ բերեալ՝ ի հարուածս սաստիկս հարկանէին զպարսկական զունդն, և զերծեալ յայնմանէ զՔրիստոս փառաւորէին՝ զոհանալով զնմանէ» (էջ 376-7):

Դժբախտարար ոչ մէկ ակնարկութիւն կայ հոս թէ Բարակ Ե՞րբ կալանաւորեց Սահլ Սմբատեանը: Երբ Բարակ Բաղայ և Գեղարքունեաց ապստամբութիւնը կը ճգմէր իրեն զործակից կը գտնենք Ստեփաննոսեան Արլասաղ Եռանշահիկը: Ուրեմն հաւանական է որ այդ ատեն Բարակ կալանաւորած ըլլայ Արլասաղի ազգական Սահլ Սմբատեանը: Ոչ ալ Սահլի կը հանդիպինք Դաւոյի և Շապուհի առաջնորդած ապստամբութեան մասնակցողներուն մէջ: Դաւոյ և Շապուհ՝ Արլասաղը ըսպաննելէ վերջ իրենք ալ Արլասաղի մերձաւորներուն ձեռքը կ'իյնան և կը սպանուին: Գորոզի բերդին մէջ ապաստանած միւս Սիւնեցի ապստամբները Դաւոյի և Շապուհի սպանութենէն ալ վերջ կը շարունակեն Բարակի դէմ իրենց ըմբոստութիւնը: Բարակ թէև Ամարաս (Մուղան) կու գայ ձմերելու, սակայն կ'երեւի թէ արարական յաջորդական բանակներուն դէմ իր մարտնչման համար խոհեմութիւն չի սեպեր Սիւնեցիք ա'լ անելի զըրզոն և կը ջանայ խաղաղութեամբ շահիլ ապստամբները: Եսայի-Արու Մուսէ, որ յաջորդեց Արլասաղի և անոր քեռորդին